Mottakere av Akuttpsykiatriprisen 2014 – Ewa Ness og Fredrik A. Walby

Ved Ina Bekkevold

Ness og Walby har vært sentrale initiativtakere og bidragsytere i den nasjonale pasientsikkerhetskampanjen på innsatsområdet *Forebygging av selvmord i akuttpsykiatriske døgnavdelinger*, og mottok prisen på bakgrunn av sitt utrettelige arbeid og engasjement i kampanjeperioden.

Operasjonaliserer de nasjonale retningslinjene

Ness og Walby har vært NSSFs representanter i pasientsikkerhetskampanjen, og de mottok prisen på vegne av *ekspertgruppen*.

Prisen ble utdelt under Akuttpsykiatrikonferansen fredag 14. februar 2014 og i begrunnelsen for tildelingen heter det blant annet: De nasjonale retningslinjene for forebygging av selvmord i psykisk helsevern som kom i 2008, representerte en viktig kunnskaps gjennomgang og ga føringer for sentrale vurderingsområder, akutte hjelpetiltak og behandlingstiltak. Selv om det har hersket stor faglig konsensus om innholdet, har det syntes å være en utfordring å sikre at helsetjenesten gjennomgående vurderer og handler i tråd med dette.

Tiltakspakken fra pasientsikkerhetskampanjen operasjonaliserer i hovedsak anbefalingene fra de nasjonale retningslinjene. Dette er tydeliggjort gjennom konkrete føringer:

- Spesialistvurdering innen et døgn
- Iverksetting av beskyttelsestiltak (observasjon, sikring av rom og omgivelser)
- Vurdering av risikoen for selvmord (både ved innskriving, utskrivning/overflytting og før permisjoner)
- Involvering av pårørende
- Planlegging av permisjon
- Tiltak ved utskrivning (bl.a. kriseplan for pasient, pårørende og samarbeidspartnere, og timeavtale for oppfølging)

Gjennom konferanser, veiledning og internettressurser har akuttdelinger fått gode verktøy til å tydeliggjøre disse forventningene i sine behandlingsmiljøer, verktøy til å skåre egne journaler pasientforløp med hensyn til om praksis er i tråd med anbefalingene, gode og oversiktlige rapporter for tilbakemelding til behandlingsenhetene.

Foto: Anita Johanna Tørmøen

Fra venstre: Gaute H. Nilsen, styreleder i Nasjonalt forum for akuttpsykiatri, prismottakere Ewa Ness, OUS/NSSF og Fredrik A. Walby, NSSF.

Selv om utfordringene og erfaringene har vært noe forskjellige ved behandlingsenhetene, synes en kvalitetsforbedring av praksis å være en gjennomgående erfaring. Pasientsikkerhetskampanjen vil nå bli et nasjonalt pasientsikkerhetsprogram, og vi har gode forventninger til at dette vil representere en viktig og reell kvalitetsforbedring i denne del av helsetjenesten.

Vi oppfatter at ekspertgruppen gjennom programmet har tydeliggjort og konkretisert innsatsområder det er høy grad av faglig konsensus om, og vil særlig trekke frem dets pedagogiske utforming som en styrke. Det er oversiktlig, konkret og kortfattet, bygget på lett tilgjengelige og oversiktlige internettressurser, og at det genereres tydelige og gode tilbakemeldinger som kan brukes for læring og justering for avdelingene lokalt. Pasientsikkerhetsprogrammets innsatsområde har gjennom sitt innhold, sin pedagogiske utforming og sine nettbaserte ressurser har utgjort et vesentlig bidrag for kvalitetssikring i en sentral del av akuttpsykiatrien.

Det enkleste er det beste

Ewa Ness, som for øvrig har sin hovedstilling som fag- og kvalitetsleder ved Klinikk psykisk helse og avhengighet ved Oslo universitetssykehus og er tilknyttet NSSF som seniorrådgiver, mener at å bli tildelt prisen er en anerkjennelse for hele pasientsikkerhetskampanjen.

–Vi er mange som har arbeidet med dette i flere år; ekspertgruppen, brukerorganisasjoner, kunnskapssenteret (Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten) og ikke minst de 40 avdelingene som deltok i det nasjonale læringsnettverket i løpet av 2013. Det er spesielt hyggelig å få anerkjennelse for implementering fordi det er utfordrende. Både Walby og jeg brenner for å endre pasientbehandlingen i praksis for denne pasientgruppen, og det enkleste er ofte det beste. De nasjonale retningslinjene fra 2008 la uten tvil grunnlaget for at denne kampanjen kunne lykkes.